
SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE I

(Magdalena Abakanowicz)

13

WPROWADZENIE II

(Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza)

15

1. REFLEKSJE O ARTETERAPII

17

1.1. Arteterapia w praktyce klinicznej MSCZ

(Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Anna Mosiołek,
Iwona Patejuk-Mazurek)

17

1.2. Autoportret – Maski – Ja. Budowanie tożsamości

(Grażyna Borowik)

21

1.3. Schizofrenia – współchorobowość – terapia kreatywna

(Magdalena Tyszkiewicz, Wanda Żuchowicz)

26

1.4. Definicja arteterapii

(Andrzej Kowal)

35

1.5. Kolekcja tworkowska

(Maria Pałuba, Bartosz Łoza)

39

1.6. Biblioterapia

(Wita Szulc)

45

I. ARTETERAPIA W PROCESIE LECZENIA PSYCHIATRYCZNEGO	49
2. PROGRAMY TERAPEUTYCZNE	51
2.1. Praca ze zmysłami w procesie rehabilitacji psychiatrycznej – studium przypadku (Jolanta Frieze, Bartosz Łoza, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Maria Pałuba, Maja Polikowska)	51
2.2. Świadomość własnego potencjału twórczego u osób z zaburzeniami afektywnymi dwubiegunowymi – studium przypadku (Hanna Nawrot, Piotr Trzaskowski, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Anna Mosiołek)	60
2.3. Turnusy leczniczo-rehabilitacyjne. Plenery malarskie (Andrzej Kowal)	71
3. RYSUNEK I MALARSTWO	79
3.1. Autoportret w arteterapii (Robert Bartel)	79
3.2. Psychorysunek w procesie leczenia psychiatrycznego. Moje drzewo (Krystyna Anna Wiśniewska, Anna Mosiołek)	87
3.3. Psychorysunek w rehabilitacji psychiatrycznej. Mój portret (Krystyna Anna Wiśniewska, Anna Mosiołek)	93
3.4. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. Dotyk barwy (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Maria Pałuba, Anna Mosiołek, Maja Polikowska)	98
3.5. Pranie myśli – doświadczanie siebie w przestrzeni sztuki (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Anna Zielińska)	104
3.6. Arteterapia w procesie rehabilitacji psychiatrycznej. Malarstwo emocjonalne (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Anna Zielińska, Iwona Patejuk-Mazurek, Maja Polikowska, Anna Mosiołek)	107
3.7. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. Obraz choroby (Piotr Trzaskowski, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Anna Mosiołek, Bartosz Łoza)	111
3.8. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. Nasze miasto – przestrzeń osobista a przestrzeń publiczna (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Maria Pałuba, Dominika Polkowka, Anna Słuszkiewicz, Wiktoria Siedlecka-Dorosz, Magdalena Szymańska)	118
3.9. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. W dłoni mamy świat – warsztaty wieloetapowe (Wiktoria Siedlecka-Dorosz, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Maria Pałuba, Dominika Polkowka, Anna Słuszkiewicz, Magdalena Szymańska)	122

4. RZEŻBA	127
4.1. Moja przyszłość (Anna Zielińska, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Iwona Patejuk-Mazurek, Anna Mosiołek, Maja Polikowska)	127
4.2. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. Autoportret z chorobą (Anna Zielińska, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Paweł Bednarski, Iwona Patejuk-Mazurek, Maja Polikowska)	132
4.3. Arteterapia w procesie rehabilitacji psychiatrycznej. Jestem górą (Dorota Eggert, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Maria Pałuba, Dominika Polkowska)	138
5. HAPPENING, INSTALACJA, COLLAGE	143
5.1. Drzewo najpiękniejszych wiadomości (Bartosz Łoza, Paweł Bednarski, Jonathan Britmann, Maria Pałuba, Iwona Patejuk-Mazurek, Anna Mosiołek, Aleksandra Plaskota, Maja Polikowska, Paulina Wnukiewicz, Anna Zielińska)	143
5.2. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. Maski choroby – studium przypadku (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Maria Pałuba)	147
5.3. Babie lato (Anna Zielińska, Katarzyna Dyba, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Iwona Patejuk-Mazurek, Anna Mosiołek, Maja Polikowska)	153
5.4. Arteterapia w procesie leczenia psychiatrycznego. W harmonii ze światem – kamień (Katarzyna Miller, Iwona Patejuk-Mazurek, Anna Mosiołek, Bartosz Łoza, Maria Pałuba, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	157
5.5. Arteterapia w procesie rehabilitacji psychiatrycznej. Portret smutku. Portret szczęścia (Renata Kochan, Iwona Patejuk-Mazurek, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	162
6. FILM I FOTOGRAFIA	169
6.1. Filmoterapia (Maja Polikowska, Bartosz Łoza, Maria Pałuba)	169
6.2. Fotografia w arteterapii. Światłem malowane (Katarzyna Cyniak-Górnecka, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Iwona Patejuk-Mazurek, Piotr Tronina, Anna Żyłka, Małgorzata Bielarczyk)	174
7. DRAMA	180
7.1. Dramaterapia w procesie pracy nad podmiotem z nastoletnimi chłopcami z diagnozą autyzmu w australijskim szkolnictwie specjalnym (Adrian Łania)	180

7.2.	Arteterapia w procesie rehabilitacji psychiatrycznej. Ż jak życie – projekt teatralny (Alicja Górny)	185
7.3.	Historia pewnej miłości (Michał Grubecki, Piotr Gołąb)	189
8.	MUZYKA I RUCH	194
8.1.	Terapia dźwiękiem w pracy z pacjentem klinicznym (Anna Sikorska, Aleksander Pokorski, Hanna Nawrot, Anna Mosiołek, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	194
8.2.	Techniki relaksacyjne w pracy arteterapeuty (Aleksander Pokorski, Anna Sikorska, Hanna Nawrot, Anna Mosiołek, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	201
8.3.	Wybrane modele pracy w psychoterapii tańcem i ruchem (Katarzyna Dańska, Agnieszka Sokołowska, Izabela Guzek, Aleksandra Rayska)	207
8.4.	Muzyka i rytm w grupowej pracy terapeutycznej (Katarzyna Dańska)	207
8.5.	Z ciała do emocji i myśli. Analiza ruchu w pracy rozwojowej i terapeutycznej (Agnieszka Sokołowska)	212
8.6.	Terapia tańcem i ruchem w pracy z dorosłymi osobami z autyzmem (Izabela Guzek)	215
8.7.	Do zo'a – psychoterapia tańcem i ruchem z nastolatkami (Aleksandra Rayska)	218
9.	INNE	221
9.1.	Poezjoterapia aktywna: warsztaty „Co mi w duszy gra. Pisanie dla siebie, od siebie” (Anna Mosiołek, Krystyna Wiśniewska, Maja Polikowska)	221
9.2.	Arteterapia w warunkach detencji na przykładzie technik terapii zajęciowej prowadzonej na oddziale o wzmocnionym stopniu zabezpieczenia (Łukasz Wroński, Sebastian Nadolny, Zbigniew Fal, Łukasz Federowicz)	225
II.	PROGRAMY EDUKACYJNO-KLINICZNE	231
10.	LAND ART	233
10.1.	Land art w twórczym samorozwoju i arteterapii (Wiesław Karolak)	233

11. COLLAGE I ASSEMBLAGE	249
11.1. Moja torba. Autoportret psychologiczny (Aleksandra Chmielnicka-Plaskota, Bartosz Łoza, Sheridan Linnell)	249
11.2. Oblicza krzywdy – autoportret (Janina Florczykiewicz)	256
11.3. Ja i mój obiekt plastyczny (Beata Mazurek-Maksymiuk, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	259
12. INSTALACJA	263
12.1. Podróż. Moja wyspa w archipelagu. Narracja i metafora w arteterapii grupowej (Renata Kochan)	263
12.2. Ja wobec innych (Piotr Trzaskowski, Anna Mosiołek, Iwona Patejuk-Mazurek, Maja Polikowska)	267
13. RYSUNEK I MALARSTWO	275
13.1. Ćwiczenia-warsztaty z resocjalizacji przez sztukę osób stosujących wszelką przemoc fizyczną oraz psychiczną i przebywających w zakładach poprawczych oraz ośrodkach penitencjarnych (Tomasz Rudowski)	275
13.2. Mój dialog z mistrzem (Anna Steliga)	280
13.3. Mandala – odkrywanie siebie (Magdalena Załęska)	284
14. INNA PRACA Z TEKSTEM	290
14.1. Poznanie się. Osobiste doświadczanie zapachów i smaków (María Belén Rodríguez Caamaño)	290
14.2. Pudełko znaczeń (Anna Maciejewicz, Anna Mosiołek, Aleksandra Chmielnicka-Plaskota)	294
14.3. Terapia sztuką w procesie pobudzania tworzenia rozwiązań kreatywnych. Książka unikatowa jako obiekt artystyczny (Magdalena Pastuszak)	298